

Spis treści

Wstęp	7
Irmína Czarna, Zbigniew Palmowski , Porównanie prawdopodobieństw paryskiej i klasycznej ruiny dla procesu ryzyka typu Lévy'ego	9
Irmína Czarna, Zbigniew Palmowski , Problem wyboru optymalnej paryskiej dywidendy dla procesu ryzyka typu Lévy'ego – numeryczna analiza	22
Joanna Dębicka , Składki netto dla ubezpieczeń wielostanowych obciążone kosztami zawarcia i prowadzenia umowy	38
Monika Dyduch , Niekonwencjonalna metoda prognozy wartości jednostek funduszy emerytalnych	69
Stanisław Heilpern , Niestandardowe modele ryzyka – badanie wpływu stopnia zależności na prawdopodobieństwo ruiny	79
Aleksandra Iwanicka , Wpływ zewnętrznych czynników ryzyka na prawdopodobieństwo ruiny w dwuwymiarowym modelu ryzyka z lekkoogonowymi rozkładami wypłat	92
Helena Jasiulewicz, Wojciech Kordecki , Składki zaufania z zastosowaniem niesymetrycznych funkcji strat	101
Kamil Jodź , Składka w modelu ryzyka indywidualnego z zależnymi rozszczeniami opisanymi funkcjami łączącymi	118
Marek Kaluszka, Michał Krzeszowiec , Własności składki <i>mean-value</i> przy zniekształconym prawdopodobieństwie	136
Zbigniew Michna , Procesy Lévy'ego w modelach ubezpieczeniowych	149
Agnieszka Mruklik , Ubezpieczenia na życie ze stochastyczną techniczną stopą oprocentowania – zastosowanie modelu Hulla i White'a	157
Agnieszka Pobłocka , Rezerwa IBNR w ubezpieczeniach majątkowych – praktyczne metody jej szacowania	173
Agata de Sas Stupnicka , Równowaga na rynku ubezpieczeń zdrowotnych w zależności od przyjętego sposobu rozliczania świadczeń medycznych	190
Joanna Sawicka , Zagadnienia kalkulacji składki zaufania na podstawie łącznej wartości i liczby szkód	202
Alicja Wolny-Dominiak , Analiza porównawcza modeli mieszanych szacowania stóp taryf w ubezpieczeniach majątkowych z wykorzystaniem krosvalidacji	229
Walenty Ostasiewicz , Polacy nie gęsi, iż swój język mają!	238

Summaries

Irmina Czarna, Zbigniew Palmowski , Comparison of Parisian and classical ruin probabilities for a Lévy risk process	21
Irmina Czarna, Zbigniew Palmowski , Numerical analysis of dividend problem with Parisian delay for a spectrally negative Lévy risk process	37
Joanna Dębicka , Expense-loaded premiums for multistate insurance contracts	68
Monika Dyduch , Alternative method of forecast of pension funds units value	78
Stanisław Heilpern , Nonstandard risk models – study of influence of the degree of dependence on the probability of ruin	91
Aleksandra Iwanicka , The influence of some outside risk factors on a ruin probability in a two-dimensional risk model with light-tailed claim sizes	100
Helena Jasiulewicz, Wojciech Kordecki , Credibility premiums using asymmetric loss functions	117
Kamil Jodź , Insurance premium in individual risk model with dependent claims described by copulas functions	135
Marek Kaluszka, Michał Krzeszowiec , Properties of mean-value principle under rank-dependent utility model	148
Zbigniew Michna , Lévy processes in insurance models	156
Agnieszka Mruklik , Life insurance with stochastic interest rate – an application of the Hull and White model	172
Agnieszka Pobłocka , IBNR reserve in non-life insurance. Practical methods of its estimation	189
Agata de Sas Stupnicka , Balance on the health insurance market – the impact of payment system	201
Joanna Sawicka , Calculation of credibility premium on the basis of number and total amount of claims	228
Alicja Wolny-Dominiak , Comparative analysis of mixed models for ratemaking in non-life insurance with k-fold cross-validation	237

Wstęp

Minęło sześć lat od czasu, gdy z niepokojem organizowaliśmy naszą pierwszą monotematyczną konferencję. Ryzyko niepowodzenia konferencji pojawiło się zaraz po jej ogłoszeniu. Zamiar nasz nie wszędzie spotkał się z aprobatą.

Na konferencji w 2005 r. było nas jednak prawie 100 osób, a wśród nich prawie wszyscy prominentni polscy uczeni w zakresie statystyki aktuarialnej.

Na spotkaniu zorganizowanym przez prof. L. Gajka w 2006 r. w Łodzi obok problematyki ubezpieczeniowej bardzo wyraźnie akcentowane były zagadnienia matematyki finansowej.

Kolejna konferencja odbyła się ponownie we Wrocławiu, choć w skromniejszym gronie (60 uczestników), ale było to już spotkanie starych przyjaciół, w pełni świadomych celu swojego uczestnictwa.

W 2008 r. na konferencji w Warszawie, której organizatorem był prof. W. Otto, pojawiły się nowe elementy. Przede wszystkim bardzo wyraźnie słyszalny był głos praktyków. A po drugie, po raz pierwszy zorganizowany był konkurs na najlepszą pracę.

W 2009 r. na spotkaniu zorganizowanym przez prof. M. Podgóorską atmosfera była taka, jakby ta konferencja była organizowana już od wielu lat. Różnorodność tematyki, a przede wszystkim poziom naukowy referatów sprawiały wrażenie, że spotkania te mają za sobą już wieloletnią tradycję.

Na zawartość niniejszego zeszytu złożyły się artykuły naukowe, których wyniki były prezentowane na konferencji pn. „Zagadnienia aktuarialne – teoria i praktyka” zorganizowanej przez Katedrę Statystyki we Wrocławiu w dniach od 6 do 8 września 2010 r. Niektóre z nich nie są tu publikowane, gdyż ich autorzy zdecydowali się na publikację swych dokonań w czasopiśmie zagranicznych.

Jest to poważny dylemat, o którym z żalem pisałem już w słowie wstępnym do publikacji będącej pokłosiem poprzedniej konferencji. Dylemat, przed którym stają autorzy dobrych prac, polega na wyborze czasopisma do publikacji: zagraniczne (z wysoką punktacją) czy polskie (punktowane nisko albo wcale). Wysoka punktacja to prestiż dla autora i wymierna korzyść dla uczelni, znikoma jednak użyteczność edukacyjna dla polskiego odbiorcy. Dlatego też z wielkim uznaniem wymienię tu nazwisko prof. Z. Palmowskiego, na podstawie pracy którego (tu publikowanej) młodzi adepci trudnej nauki aktuarialnej mogą nie tylko szybko i łatwo zapoznać się z oryginalnymi wynikami, ale także nauczyć się, jak się pisze i redaguje prace naukowe. Mimo iż język nauk aktuarialnych jest specyficzny, to jednak powinien uwzględniać podstawowe reguły języka polskiego. Niestety, wiele opublikowanych

prac świadczy o tym, że jest to wyśmiewany przez M. Reja „język gęsi”. Kilka przykładów takiego języka przywołuję po raz kolejny w krótkiej notce na końcu tego zeszytu, z nadzieją, że autorzy naszych spotkań przyczynią się nie tylko do krzewienia wiedzy ubezpieczeniowej, ale też będą szermierzami poprawności i elegancji językowej.

Tradycyjnie na naszych konferencjach aktuarialnych organizowane są konkursy na najlepsze referaty młodych pracowników. Laureatką tegorocznego była wychowanka prof. Z. Palmowskiego Pani mgr Irmina Czarna. Oprócz tego wyróżniono trzy referaty, referat mgr B. Cieślik oraz referat dra Ł. Delonga, a także referat mgr J. Sawickiej.

Walenty Ostasiewicz